

SULAT NI MANGA AA HIBRANI

'Nsa' katauhan bang sayi bayi nulat sulat itu, suga' heka aa mista in si Paul bayi nulat.

Sulat itu bayi siyulatan manga bangsa Hibrani, hati na bangsa Yahudi, sasuku sigam magkaha-gad ma si Isa Almasi. Pagka sigam me' ma si Isa kibansihan sigam uk pagkahi sigam Yahudi iya 'nsa' magkahagad. Iyudju' sigam sampay binsana' bo' supaya libbahan pangandōl sigam ma si Panghu' Isa. Niya' isab aa mean si Isa kasehean 'nsa' makasandal binsana', jari pabing ni agama sigam tagna'. Hangkan na sulat itu bayi piyabo ni manga tindōg si Isa, pamatōtōg atay sigam supaya sigam lut tōōd ma iya.

Hiyati ma sulat itu pasal si Isa, in iya asal Anak Tuhan langkaw le' min si Musa, langkaw isab min manga malaikat. Hiyati isab in kamatay si Isa mehe min sasumbayan bayi pigkulban uk bangsa Yahudi pamapuwasan dusa sigam. Hiyati isab itu in manusiya' pighap na maka Tuhan ma sabab hinang si Isa, maka 'nsa' niya' saddi min iya magpatiōt ma manusiya' maka Tuhan.

Palman Tuhan pisampay ni manusiya' uk Anak na

¹ Ma awwal jaman le' daran Tuhan bayi masampay palman na ni ka'mbo'-mboan tabi. Bayi palatun na ma kanabi-nabihan, bo' magsaddi-saddi iya kapamo sigam ma waktu dakayo' pa dakayo'. ² Salta' ma buttihi', ma

waktu itu, Anak na iya masampay palman Tuhan ni kitabi. Iya iya bayi magpamanjari alam kamemon pagka wakil iya min Tuhan, maka iya isab pene' uk Tuhan piyusakaan kamemon ayi-ayi na peen. ³ Anak Tuhan itu pamanda' asal kasawahan min sahaya Tuhan. Sali' tōōd kajarihan na maka kajarihan Tuhan. Tiyayak na peen uk na alam itu ma sabab min palman na kawasahan. Ubus peen uk na ngahinang lawang pamasutsi manusiya' min dusa sigam, manjari ni sulga' iya ningko' ma bihing Tuhan iya Sangat Kawasa, ma bihing na ni katau.

Langkaw Anak Tuhan min bangsa malaikat

⁴ Anak Tuhan itu pilangkaw le' min manga malaikat, maka ōn na isab, iya bayi pamuwan Tuhan ma iya, langkaw le' min bangsa malaikat ian. ⁵ Sabab 'nsa' niya' malaikat bayi bissalahan uk Tuhan sali' bayi pamissala na ma Anak na hi'. Uk na,

“Kau iya Anak ku

Maka aku iya 'mma' nu min 'llaw itu.”

Damikkiyan na isab 'nsa' niya' malaikat bayi piyalmanan uk Tuhan sali' ma ayat dakayo' itu ma diyōm Kitab, iya uk na,

“Mma' na du aku, maka anak ku du iya.”

⁶ Niya' du isab bayi piyamalman uk Tuhan ma waktu bayi song iya mabo Anak na Tungal-Kawasa paitu ni diyōm dunya itu. Uk palman na hi',

“In kaam manga malaikat ku kamemon Subay mudji ma iya.”

7 Salaitu isab pamissala na ma pasal bangsa malaikat,

“In bangsa malaikat tahinang na sali' baliyu, Sosohoan na tahinang sali' delat api.”

8 Samantala' ma pasal Anak na, salaitu iya piyamalman uk Tuhan, uk na,

“O Tuhan, natas du pagparinta nu ni kasaumulan.

Bōntōl sadja uk nu mag-agi ma manga ōkōman nu.

9 Kasulutan kau ma ayi-ayi bōntōl,

Kabansihan nu bang hinang laot.

Hangkan na kaam iya pene' pilangkaw uk ku, uk Tuhan nu,

Hangkan kau biyuwanan kakōgan maka kabantugan labi le' min bayi pamuwan ma kasehean nu.”

10 Niya' isab bayi bissala, uk na:

“O Panghu', kau iya bayi mapanjari dunya itu ma awwal tagna',

Baran nu iya bayi mapanjari diyata' langit.

11 In babaw dunya itu maka diyata' langit ian palanyap sadja,

Suga' kau iya kakkal du.

Padaan du kamemon bayi pimanjari itu sali' sapantun sammek.

12 Song liyupi uk nu kamemon hi' sali' sapantun sammek daan,

Bo' pindahan nu ni saddi sali' badju' bang sayinan na.

Malayingkan kau iya 'nsa' du magkapinda,

Kakkal du kau saumul-umul.”

13 'Nsa' isab niya' bayi pamissala Tuhan ma malaikat na sali' bayi pamissala na itu ma Anak na, iya uk na,

“Dayi' kau ningko' ma bihing ku sakap ni katau, Sampay pareyo' ni kau palbantahan nu kamemon,

Bo' tatawu' sigam ma deyo' pat-nayi' nu.”

14 Na ayi baha' manga malaikat? In bangsa malaikat itu nyawa min Tuhan maghinang ni iya. Piyabo sigam uk na nabang ma manusiya', sasuku kalappasan uk Tuhan.

2

Pasal kalappasan tabi mehe

¹ Pagka salaihi' kawasa Anak Tuhan, subay kita ngisbat tōōd ma pandu' bannal bayi take ta ma pasalan na, bo' supaya kita 'nsa' tabo ni saddi.

² Minsan sara', iya lapal bayi pilatun uk manga malaikat ni ka'mbo'-mboan tabi, tatuman du, hangkan sayi-sayi 'nsa' bayi mōgbōg atawa 'nsa' me' ma sara' hi' bayi kabuwanan kabinsanaan, iya pipagtōngōd maka dusa na. ³ Na, salaingga kita puwas min mulka' bang pisanan uk ta iya makalappas ma mehe itu? Si Panghu' Isa, baran na du, bayi ngalapal tagna' pasal makalappas itu.

Pasunu' isab manga aa bayi makake ma iya bo' sigam iya bayi muwanan kitabi saksi' in lapal itu bannal du. ⁴ Tiyapilan isab saksi' sigam uk Tuhan, pagka sigam kabuwanan barakat maghinang paltandaan maka hinang kainu-inuhan aa. Min baya' Tuhan isab sigam katulunan ginisan kapandayan min Nyawa Sutsi.

Si Isa iya maglalappas

⁵ Na, 'nsa' bangsa malaikat iya siyoho' uk Tuhan makapagbaya' ma dunya dakayo', iya pilahil ma sosongun ian. Iya na dunya pigsambat na peen ma sulat itu. ⁶ Suga' manusiya' iya pipagbaya', sali' bayi siyulat ma diyōm kitab, iya uk na:

“O Tuhan, ayi kapusan manusiya' hangkan kanna nu?

Angay tubuan manusiya' itu subay paruli nu?

⁷ Pibōtang sigam uk nu dayi'-dayi' ma deyoan manga malaikat,

Bo' iyampa sigam buwanan nu kasanglitan maka kabantugan,

⁸ Sampay kapatutan makapagbaya' ma kamemon ayi-ayi.”

Iya bissala itu in manusiya' biyuwanan kapatutan makapagbaya' ma kamemon ayi-ayi, hati na 'nsa' niya' 'nsa' talapay. Suga' ma buttihi' 'nsa' le' tanda' ta bangsa manusiya' itu magbaya' ma kamemon. ⁹ Iya tanda' ta magbaya' ma kamemon buttihi', iya na si Isa. Miyahaldika' iya, siyanglitan iya maka hiyulmat. Bannal bayi dahu ian, bayi iya pireyo'-deyo' min manga malaikat, suga' dayi'-dayi' du iya kapareyo'-deyo' na. Manjari kalabayan na kamatay ganti' manusiya' kamemon, ma sabab ase' maka lasa Tuhan. ¹⁰ Tuhan iya magpapanjari maka makapagbaya' ma ayi-ayi kamemon, bo' bōntōl tōōd hinang na pagka palabay na si Isa min kabinsanaan supaya patut si Isa ngalappas ma manusiya'. Maksud Tuhan asal, subay heka

manusiya' tahinang anak na, piniyaan kasangli-tan na. Sabab si Isa iya mo ma manusiya' bo' supaya sigam lappasan min hukuman dusa.

¹¹ Si Isa iya tau nutsi atay manusiya'. Manjari iya maka sasuku sutsi na, da-Mma' du sigam kamemon. Hangkan na si Isa 'nsa' iya iya' ngaku in sigam danakan na. ¹² Salaitu iya bayi bissala na ni Tuhan ma diyōm kitab:

“Baan ku manga danakan ku ma pasal kahinangan nu.
Sanglitan ta kau ma alōpan sigam bang magtipun-tipun na.”

¹³ Uk na isab,

“Mangandōl du aku ma Tuhan.”

Maka niya' isab ayat dakayo', iya uk na,

“Tiya' aku maka manga danakan bayi pamaipat uk Tuhan ma aku.”

¹⁴ In iyōnan magdanakan itu dalaha' du, daisi, sabab manusiya' sali'-sali'. Hangkan si Isa isab bayi tahinang manusiya' sali' sigam bo' supaya iya makajari ngananam kamatay. Jari, pagka kalabayan na kamatay, diyaōg uk na nakura' sayitan iya makabo kamatay ma manusiya'.

¹⁵ Pagka salaihi' pangandaōg si Isa ma nakura' sayitan, katabangan na bangsa manusiya'. Tiyāw asal sigam matay sataggōl sigam 'llum, iya poon sigam 'nsa' sali' hawulaya, lipara piyuwasan sigam uk na min tāw sigam. ¹⁶ Pasti' ko' itu, 'nsa' malaikat iya tiyabangan uk si Isa, sali' bayi tasulat ma diyōm kitab, iya uk na,

“Tiyabangan uk na manga panubu' si Ibrahim.”

¹⁷ Hangkan iya subay magsali' tōōd maka dawuranakan na manusiya' bo' supaya iya makalabay

ayi-ayi bayi labayan sigam. Manjari tau iya maase' ma sigam. Kapangandōlan iya bo' patut iya hinang imam sigam nakura', magpatiōt ma sigam maka Tuhan bo' supaya niya' kaampunan dusa sigam. ¹⁸ Ma buttihi' makatabang na si Isa ma sasuku siyasat bo' 'nsa' tabo ngahinang kalaatan, sabab bayi na kalabayan na sasat maka kabinsanaan.

3

Si Isa langkaw min si Musa

¹ Manga dawuranakan ku magpangandōl ma si Isa, kaam isab bayi tiyawag uk Tuhan hinang manga aa na, soho' ta na kaam ngannal ma pasal si Isa. Bayi iya pipaitu uk Tuhan supaya iya tahi-nang Imam-nakura' ma agama iya pamōgbōgan tabi. ² Asal iya mōgbōg ma hinang na tudju ni Tuhan, iya bayi mene' iya mag-imam, sali' bayi biyōgbōgan uk si Musa maghinang ayi-ayi ma diyōm luma' Tuhan, hati na ma ōkōman Tuhan tōōd. ³ Patut du bang si Isa siyanglitan labi min si Musa. Sali' ibarat luma', patut du bang bayi aa maghinang luma' siyanglitan labi min luma' bayi hinang na hi'. ⁴ Luma' kamemon niya' sadja ngahinang iya, suga' Tuhan iya bayi makahinang kamemon ayi-ayi. ⁵ Si Musa ian dakayo' sosohoan mōgbōg ma hinang na kamemon ma diyōm luma' Tuhan. Bissala isab uk na pasal palman Tuhan iya piluwas uk Tuhan ma waktu sosongun. ⁶ Suga' Almasi itu, pagka Anak Tuhan iya, mōgbōg sadja ma hinang na magbaya' ma luma' Tuhan. Bo' kitabi iya sali'

ibarat luma' Tuhan kapagbayaan na, bang peen pihōgōt iman ta maka kahōwatan ta.

Niya' pahalihan ma manga aa suku' Tuhan

⁷ Hangkan ko' kita subay ngisbat ma lapal min Nyawa Sutsi, iya tasulat ian ma diyōm kitab. Uk nā,

“Ma 'llaw itu, bang take bi suwara Tuhan,

⁸ Daa patuwasun bi kok bi sali' bayi ka'mbo'-mboan bi,

Waktu bayi kapanagga' sigam ma kabayaan ku.

Bayi sigam ma lahat de le', lahat hunit kapaglahatan;

Timpu kapanulay sigam ma aku bang niya' kawasa ku.

⁹ Pigsulayan na peen aku uk sigam, uk Tuhan,

Bang ngamulka' atawa 'nsa',

Parahal tanda' uk sigam kahinangan ku ma diyōm 'mpatpu' tahun hi'.

¹⁰ Iya na itu sababan na hangkan aku ngandugal ma manga aa ian.

'Manga aa itu' uk ku, “'nsa' tōtōg pame' sigam ma aku.

'Nsa' sigam baya' me' ma addat-tabiāt, bayi panohoan ku.'

¹¹ Hangkan aku ngandugal ma sigam, bo' aku napa.

'Manga aa itu', uk ku, “'nsa' tōōd pasōd ni lahat pahalihan bayi tagama ku.' ”

¹² Na, manga dawuranakan ku, halliin bi pikilan bi bo' supaya 'nsa' niya' min kaam maghinang kalaatan, manga ngalabbahan pangandōl na, bo' tabo pataikut min Tuhan bannal iya asal 'llum. ¹³ Sataggōl masi waktu iyōnan

“llaw itu”, subay kaam magtabang-tabang ma pagkahi bi sakahaba' waktu bo' hōgōt iman bi, supaya kaam 'nsa' kaakkalan uk kalaatan bo' tabo magmatuwas ni Tuhan. ¹⁴ Tantu du kita dambean maka si Almasi bang bōgbōgan ta bayi pangandōl ta tagna' sampay ni katapusan na.

¹⁵ Uk kitab hi',

“Ma 'llaw itu, bang take bi suwara Tuhan, Daa patuwasun bi kok bi sali' bayi ka'mbo'-mboan hi' Ma waktu bayi kapanagga' sigam ma kabayaan Tuhan.”

¹⁶ Na, sayi pigbissala itu, iya makake suwara Tuhan suga' nagga' ma kabayaan na? Iya na ko' ian manga aa kamemon bayi pignakuraan uk si Musa paluwas min lahat Misil. ¹⁷ Sayi na isab bayi kidugalan uk Tuhan ma diyōm 'mpatpu' tahun hi'? Iya na isab aa bayi makapagdusa ian, hangkan sigam bayi piyatay ma lahat hunit kapaglahatan ian. ¹⁸ Maka sayi na isab tawwa' sapa Tuhan, iya uk na hi', “Manga aa itu 'nsa' tōōd pasōd ni pahalihan bayi tagamahan ku sigam.” Sigam du isab tawwa' sapa Tuhan hi', hati na aa bayi nagga' ma kabayaan na. ¹⁹ Manjari katauhan ta manga aa ian 'nsa' du makasōd ni lahat ian sabab 'nsa' magkahagad ni Tuhan.

4

¹ Na, pagka masi taga pus bayi panganjanji' Tuhan ma kitabi, hati na in kitabi makajari pasōd ni pahalihan bayi tagama na, hangkan kitabi subay halli' supaya 'nsa' niya' min kitabi

'nsa' makaabut pisōd ni pahalihan hi'. ² Sabab kitabi makake isab lapal hap min Tuhan sali' bayi pike ni ka'mbo'-mboan hi'. Sigam iya bayi makake lapal suga' 'nsa' niya' kahapan takallo' sigam minnihi' sabab 'nsa' sigam bayi magkahagad. ³ Suga' kitabi itu, pagka magkahagad na, makasōd du ni pahalihan bayi tiyagama uk Tuhan hi'. Suga' 'nsa' makasōd bang 'nsa' magkahagad, sali' bayi pamissala uk Tuhan. Uk na,

“Diyugalan aku, iya poon sabab aku makasapa salaihi':

Manga aa itu, 'nsa' tōōd makasōd ni diyōm lahat pamahalihan ku sigam.”

Salaihi' bayi janji' Tuhan. Niya' asal pahalihan sabab ubus hinang Tuhan sataggōl min waktu bayi pamapanjari na ni dunya. ⁴ Sabab na niya' tasulat ma diyōm kitab ma pasal 'llaw kapitu' na, 'llaw kahali Tuhan. Uk surat hi',

“Taabut peen 'llaw kapitu' na magtuwi pahali Tuhan pagka ubus hinang na kamemon.”

⁵ Niya' isab uk Tuhan ma palman na dakayo' hi', uk na,

“'Nsa' tōōd makasōd manga aa itu ni lahat bayi tagamahan ku pahalihan sigam.”

⁶ Manga aa bayi makake tagna' ma lapal hap 'nsa' bayi makasōd ni diyōm pahalihan sabab 'nsa' baya' magkahagad. Suga' niya' aa saddi pisōd uk na. ⁷ Katauhan ta itu sabab niya' le' 'llaw dakayo' wiyaktuhan uk Tuhan para ma manusiya', iya pigbahasa “'llaw itu”. Liyabayan peen manga pilan tahun min bayi ka'mbo'-mboan hi', niya' isab uk Tuhan ma palman na, pibissala ma si

Nabi Daud. Uk bissala na ma ayat kitab bayi pagbissala ta dahu hi',

“Ma 'llaw buttihi', bang take bi palman Tuhan, Daa patuwasun bi kok bi.”

⁸ Si Yussa' bayi dakayo' nakura' bangsa Israil pasunu' ni si Musa. Ma waktu kapamo na ma bangsa Israil tudju ni lahat sigam, iya katakkan na 'nsa' di lahat tōōd pahalihan bayi panganjanji' uk Tuhan. Hangkan niya' bissala Tuhan puwas minnihi' pasal 'llaw saddi. ⁹ Na, pagka salaihi', niya' pahalihan ma aa suku' Tuhan bo' supaya sigam makahali sali' bayi kahali Tuhan isab min bayi hinang na ma 'llaw kapitu' na ian.

¹⁰ Sabab na sasuku pasōd ni diyōm pahalihan bayi tiyagamahan iya uk Tuhan, pahali du iya min hinang na sali' kahali Tuhan isab min bayi hinang na. ¹¹ Hangkan du kitabi subay tuyu' tōōd pasōd ni diyōm pahalihan ian bo' supaya 'nsa' niya' min kitabi ningōd manga aa bayi kulang pangandōl sigam ma Tuhan ian, iya poon sigam 'nsa' bayi makasōd ni lahat pahalihan.

¹² Pahōp maka paslōd asal palman Tuhan ma diyōm atay manusiya'. Tōm du labi min katōm kalis, bo' paabut ni diyōm paltubu-tubuhan ta tōōd sampay ni palnyawahan ta. Manjari ayi-ayi pikil maka niat uk manusiya' tasilang du ma sabab palman Tuhan hi'. ¹³ 'Nsa' niya' katapukan min panganda' Tuhan, sabab ayi-ayi pipanjari kamemon tampal sadja ma panganda' na. Paharap du kitabi ni iya ma sosongun magsabannal ma pasal kamemon bayi hinang ta.

Si Isa Imam-nakura' bangsahan

¹⁴ Na, niya' ma kitabi Imam-nakura' asal bangsahan, hi' na makasampay ni alōpan Tuhan. Iya na si Isa Anak Tuhan. Hangkan na subay kita pahōgōt pangandōl tabi tudju ni iya. ¹⁵ Sabab si Isa, iya Imam ta nakura' itu, tau maase' ma kitabi. Katauhan na asal kalammahana tabi sabab bayi na kalabayan na sasat kaginis-ginisan sali' du makani-kitabi. Iya sadja pagbidnaan na, in iya 'nsa' tabo-bo ngandusa. ¹⁶ Na, pagka niya' ma kitabi Imam-nakura' salaihi', subay kita 'nsa' hiyanggaw pasikōt ni alōpan Tuhan ngamu' tabang min iya. Kiasean du kitabi, tiyabangan tōōd isab ma waktu sigpit.

5

¹ Na, in pasal imam nakura': bang niya' tapene' mag-imam nakura' tapene' sadja iya min pagkahi na manusiya', bo' kawakilan iya maghinang ni Tuhan paganti' min pagkahi na hi'. Iyungsuran uk na lalabōtan ni Tuhan pigkulban uk na manga hayōp supaya niya' pag-ampunan dusa ma manga aa. ² Biyaksa iya takkahan lamma hangkan hanunut uk na missalahan manga aa 'nsa' kapanduan, aa bayi pasaddi min daddōk tudju ni Tuhan. ³ 'Nsa' isab hal dusa aa kasehean iya pigkulbanan, sampay dusa baran na isab, sabab manusiya' iya magkalamma. ⁴ 'Nsa' niya' ngōnan di na imam nakura' bang hal min baran na, suga' Tuhan sadja iya mene', sali' bayi pamene' na ma si Harun waktu palabay. ⁵ Damikkiyan na si Almasi 'nsa' bayi maglakulaku di na in iya subay mag-imam nakura', suga'

Tuhan bayi mabōtang. Salaiyu bayi pamissala Tuhan ma iya:

“Kau iya Anak ku,

Aku iya 'mma' nu min 'llaw itu.”

⁶ Niya' isab bayi pamalman uk na ma ayat saddi, iya uk na:

“Kau iya tahinang imam ma saumul-umul tahun, Iya kapag-imam nu sali' du kapag-imam si Malkisadik waktu tagna'.”

⁷ Ma itu peen si Isa ma dunya itu, bayi iya nambahayang sampay nganjung ni Tuhan, iya tau mapuwas iya min kamatay. Kōsōg panangis na sabu na nambahayang, bo' iyasip iya uk Tuhan sabab me' sadja iya ma ayi-ayi panohoan Tuhan hi' maka deyo' isab pag-atay na.

⁸ Makananam si Isa katiksaan minsan iya Anak Tuhan, manjari ti'bōt pame' na ma panohoan Tuhan pagka kapamintangan na tiksaan ian.

⁹ Taabut peen iya tammam ma kamemon, tahnang iya tunggal maglalappas ma aa kamemon sasuku me' ma iya, bo' supaya sigam kabuwanan kallum saumul-umul. ¹⁰ Maka pitangge iya Imam-nakura' uk Tuhan, mag-imam sali' bayi kapag-imam si Malkisadik ma masa awwal hi'.

Iya pangandōl tabi subay 'nsa' libbahan

¹¹ Na, heka le' arak pamaintau kami ma kaam ma pasal kahalan ian hi', suga' kahunitan aku mahati kaam sabab lisuan kaam piyanduan.

¹² Taggōl na kapame' bi ma si Isa, suga' 'nsa' na peen kaam makapagpandu' ma kasehean bi iyu. Sampay ni kabuttihian subay niya' maan kaam pabayik mandu' pasal lapal min Tuhan. Sali'

kaam hantang onde'-onde' le' 'nsa' makakakan tuwas, subay gatas sadja. ¹³ Sabab na bang aa 'nsa' makakakan saddi min gatas sali' iya onde'-onde' masi, 'nsa' le' makapanilang hap maka laat. ¹⁴ Suga' bang aa sangpõt na, makajari iya mangan pagkakan tuwas. Iya hatihan na, bang aa sangpõt pangandöl na, tau iya magpabiyaksa di na supaya tasilang na hap maka laat.

6

¹ Manjari in bayi pangadji' panagnaan pasal si Almasi subay lanjalan ta na, bo' pasong ta le' pangadji' ta sampay taabut ta kalōman na. Subay kita palanjat min pangadji' bayi taanad ta tagna' kita kake pasal si Almasi. Subay lanjalan ta min pandu' pasal pangalabba min hinang 'nsa' niya' pus na, maka pasal pangandöl tudju ni Tuhan.

² Iya du pandu' pasal pag-ael maka pagpandi diyōman si Almasi; maka pasal pagtappak tangan ma kok aa supaya biyarakatan uk Tuhan, maka pandu' pasal pagpakallum aa magpatayan ma 'llaw damuwi, maka pasal hukuman kakkal ma diyōm nalka' ni kasaumulan, sabab bayi na isab kaam makalabay manga pangadji' ian.

³ Pasong du pangatauhan tabi bang peen kitabi diyulan uk Tuhan.

⁴ Sabab na bang niya' aa ngalabbahan pangandöl na ma si Isa, 'nsa' sigam makalanggal katawbatan pabing. Bayi na sigam kabuwanan kasawahan ma diyōm akkal, bayi na tananam sigam kahapan iya kaniyaan sigam min diyōm sulga', bayi na sigam makahampit kawasa min Nyawa Sutsi. ⁵ Bayi na isab kalabayan sigam

kahapan min palman Tuhan. Tasayu isab uk sigam barakat iya pinyata' ma waktu ma sosongun. ⁶ Suga' minsan sigam makatauhan ian hi' kamemon, pataikut na sigam min si Isa. Jari 'nsa' niya' katawbatan dusa sigam pabayik. Pagka salaihi', sali' piyatay Anak Tuhan pabayik uk sigam. Liyansang iya ni hag pabayik, bo' hinang iya panunggingan ma mata mayiran.

⁷ Kitabi manusiya' sali' sapantun tana' paghumaan. Tana' itu, bang daran kapattakan uk ulan, lidjikian tōōd du uk Tuhan bo' pasuwig may'an manga tiyanōm iya giyuna uk aa maghuma. ⁸ Suga' bang tana' hal patomoan sōmpōt maka kayu-kayu itingan, 'nsa' du niya' kagunahan na. Siyuknaan ko' ian uk Tuhan, song na tiyutung.

⁹ Suga' minsan salaihi' pagbanda' ku ma kaam, manga bagay ku kalasahan ku, tatantu ku in kaam 'nsa' magkasalaihi'. Kasakupan kami asal, iyu ma kaam kahapan umbul satu iya piniyaan sasuku piyawasan min hukuman Tuhan. ¹⁰ Bōntōl asal Tuhan. 'Nsa' takaipat na bayi hinang bi hap sampay lasa bi ma iya. Tanda' lasa bi pagka kaam nabang ma pagkahi bi mean si Isa, min dahu sampay ni kabuttihian. ¹¹ Iya sadja kabayaan kami bang peen tattap katuyu' bi dakayo' pa dakayo' sampay taabut bi katapusan na, bo' tatuman ayi-ayi hiyōwat uk bi min Tuhan. ¹² 'Nsa' kami baya' bang kaam maglisu'-lisu'. Hap le' kaam ningōran manga aa kasehean iya magkahagad sampay nandalan pasu'-haggut, iya hangkan sigam makasambut panganjanji' Tuhan.

Tuman du janji' Tuhan

¹³ Ma waktu ka'mbo'-mboan tabi si Ibrahim hi', niya' janji' Tuhan ma iya. Siyapa uk Tuhan in janji' na ian maujud du. Ōn di na dakayo'-dakayo' iya panapahan na sabab 'nsa' niya' saddi langkaw min ōn na. ¹⁴ Malman iya ma si Ibrahim, uk na, "Iya na itu janji' ku ma kau: barakatan ta kau tōōd. Paheka ku isab panubu' nu." ¹⁵ Na, si Ibrahim 'nsa' siyumu ngagad ma Tuhan, hangkan tasambut na kamemon bayi panganjanji' Tuhan ma iya. ¹⁶ Iya addat manusiya' bang napa subay niya' ōn pagsapahan langkaw le' min ōn sigam. Manjari bang sigam magsapa, sulut na palkala' sigam kamemon. ¹⁷ Bang Tuhan isab baya' mahati ma manga aa panganjanjian na bo' sigam manantu in janji' na 'nsa' pinda, pipagtapil sapa na maka janji' na. ¹⁸ Manjari in duwa magtapil itu 'nsa' kapindahan, 'nsa' isab kapayiluhan uk Tuhan. Hangkan na kitabi, sasuku kitabi makalanggal kasalamatan ma iya, hōgōt tōōd iman ta bo' kitabi nuyu' ma pangahōwatan tabi iya pamuwan na ma kitabi. ¹⁹ Hōgōt pangahōwatan tabi, sali' ibarat sawu 'nsa' taladlaran. Ian siyagnatan pahōgōt ma liyu kulambu' Tuhan, ma alōpan na tōōd. ²⁰ Hi' na si Isa bayi pariyōm pay'an dahu min kitabi, magpatiōt ma pasal tabi. Tahinang na iya Imam-nakura' mag-imam saumul-umul, sali' bayi kapag-imam si Malkisadik ma masa awal hi'.

Si Imam Malkisadik

¹ In si Malkisadik itu dakayo' sultan bayi magsultan masa awwal ma lahat Salem. Imam du isab iya maghinang ni Tuhan Mahatinggi ma pasalan pagkahi na manusiya'. Ma dakayo' 'llaw, mowe' peen si Ibrahim min pagbonoan ma waktu bayi kapangandaog na ma manga sultan kuntara na, bayi iya siyampang uk si Malkisadik hi'. Magtuwi iya siyapahan ni kahapan uk si Malkisadik hi'. ² Bo' si Malkisadik iya kabuwanan bahagi' uk si Ibrahim, dambahagi' min sangpu' ma alta' bayi taagaw na ma pagbonoan. (Salaitu isab manga on sultan hi' bang hiyati: kaisa, Malkisadik, hati na Sultan Kaadilan, karuwa na, Sultan lahat Salem, hati na Sultan Kasannangan.) ³ 'Nsa' isab niya' salsila pasal si Malkisadik itu bang minningga iya panubu' na. 'Nsa' isab katauhan ta bang salaingga kapag-anak na maka bang umay kamatay na. Manjari sali' du iya maka Anak Tuhan, sabab natas kapag-imam na ni kasaumulan.

⁴ Tasayu bi du, in si Malkisadik itu asal bangsahan tood sabab minsan si Ibrahim, pangkat tabi babantugun le', iyungsuran uk na bahagi' ma si Malkisadik, bahagi' sangpu' min kamemon bayi takallo' na ma pagbonoan. ⁵ Niya' panohoan sara' ma manga panubu' si Libi pasal kapag-imam sigam, siyoho' sigam nipun jakat, iya bahagi' Tuhan, min pagkahi sigam tubu' si Ibrahim. ⁶ Si Malkisadik itu 'nsa' panubu' si Libi suga' makasambut iya bahagi' min si Ibrahim, bo' si Ibrahim, aa bayi kapanganjanjian

uk Tuhan, bayi siyapahan. ⁷ Pasti' du, iya aa napa ni kahapan kawasa le' min aa siyapahan. ⁸ Iya kaimaman bayi magtipun jakat ian, sigam panubu' si Libi, aa magkamatay du. Suga' si Malkisadik itu, iya bayi makasambut bahagi' min si Ibrahim, tasulat ma diyōm kitab in iya tattap 'llum du. ⁹ Manga imam tubu' si Libi bayi taga kapatut nipun jakat, suga' si Libi ian bayi tabe' ma 'mbo' na si Ibrahim nganjakat ma si Malkisadik. ¹⁰ Si Libi 'nsa' le' bayi iyanak ma waktu kapanganjakat si Ibrahim ma si Malkisadik hi', suga' ian asal iya patanam ma diyōm kuddarat 'mbo' na.

¹¹ Iya sara' Tuhan pamuwan bangsa Israil ma masa awwal hi' bayi pingandōl ma manga kaimaman panubu' si Libi, pangantanan sigam. Suga' iya kapag-imam sigam 'nsa' makasampulna' tōōd, hangkan ko' niya' pipaitu uk Tuhan bohan imam saddi, sali' kapag-imam si Malkisadik. Saddi na min bayi kapag-imam si Harun dakayo' tubu' si Libi. ¹² Na, bang giyantian bayi bohan pag-imam dahu, subay isab libbahan sara' bayi pamean na, bo' iyampa giyantian ni saddi. ¹³⁻¹⁴ Iya pigbissala paganti' mag-imam itu, iya na Panghu' tabi si Isa. Saddi asal panubu' na sabab min panubu' si Yuda, maka 'nsa' niya' min panubu' si Yuda bayi kawakilan mag-imam maghinang pangungsud ni Tuhan. 'Nsa' minsan kaōnan panubu' si Yuda ma waktu kapamissala si Musa pasal imam.

Imam saddi sali' si Malkisadik

¹⁵ Pasti' tōōd, niya' imam saddi palahil, ma sali' kapag-imam si Malkisadik. ¹⁶ 'Nsa' sara' atawa aturan manusiya' iya makabuwanan si Isa kapatutan mag-imam, suga' hinang iya imam ma sabab kawasa na, pagka 'nsa' niya' katapusan ma kallum na. ¹⁷ Sali' bayi bissala ma diyōm kitab, iya uk hi',

“Kaam iya tahinang imam ma saumul-umul tahun,

Sali' bayi kapag-imam si Malkisadik.”

¹⁸ Piyapasan na bayi sara' tagna' pagka 'nsa' niya' kōsōg na, 'nsa' niya' kapusan na. ¹⁹ Sabab 'nsa' niya' bayi siyutsi atay na ma sabab sara' si Musa iya biyōgbōgan. Maka niya' na hiyōwat saddi, labi hap min sara' ian. Minnihi' kitabi patut pasikōt ni Tuhan.

²⁰ Niya' le' sugpat na, iya na panapa Tuhan. 'Nsa' iya bayi napa ma pasal manga imam dahu ian, waktu kasōd sigam mag-imam, ²¹ suga' si Isa iya tahinang imam min pagsapa Tuhan. Uk sapa na hi',

“Napa du Tuhan ma pasalan nu,

Kau iya tahinang imam sampay ni kasaumulan.

'Nsa' tōōd pinda pagsapa na itu.”

²² Na, pagka salahi' pagsapa Tuhan, labi hap le' kapagsulutan bahu itu, iya iyatas uk si Isa.

²³ Niya' le' pagbidnaan ma kaimaman tagna' maka si Isa. Iya kaimaman tagna' ian magka-matay du, hangkan sigam heka bo' supaya niya' paganti'. ²⁴ Suga' si Isa iya 'nsa' niya' ganti' na mag-imam sabab 'llum iya saumul-umul. ²⁵ Hangkan iya kagaōs ngalappas tōōd ma manusiya', sasuku mangandōl ma iya bo'

supaya magsikōt maka Tuhan. Ngalappas du iya min waktu buttihi' sampay ni kasaumulan sabab 'llum du iya saumul-umul nganjunjung ni Tuhan ma pasalan sigam.

²⁶ Manjari si Isa na Imam tabi Nakura', tau iya nabang ma kitabi. Sutsi pangatayan na, 'nsa' niya' tamak dusa na. Pigbidda' iya min manusiya' paldusahan bo' pilangkaw na iya ma diyōm sulga'. ²⁷ Bidda' isab iya min manga imam nakura' kasehean ian. Sigam iya wajib subay ngungsuran sasumbayan 'llaw-llaw pama-puwas dusa. Dusa sigam iya piyuwas dahu, bo' iyampa dusa kasehean, suga' si Isa 'nsa' magkagunahan salaihi'. Min tadda sadja uk na ngungsuran pagkulban ni Tuhan pamapuwas dusa aa kamemon, pagka paglilla' na baran na ni kamatay. ²⁸ Bang ma sara' si Musa, iya pibōtang mag-imam-nakura' manusiya' du, taga sā' sadja. Suga' jatu pangwakil Tuhan ma Anak na sabab min janji' na hōgōt asal, damuwi le' min waktu kapamuwan sara'. Jari Anak na iya mag-imam nakura', sampulna' na sampay ni kasaumulan, pibōtang mag-imam-nakura' na.

8

Si Isa Imam tabi Nakura'

¹ Na, iya pagbissalahan ta itu, iya na itu maksud na tōōd: niya' ma kitabi Imam-nakura' sali' bayi bissala ku hi'. Ian na iya ma alōpan Tuhan Sangat Kawasa, ningko' ma bihing na sakap ni katau. ² Ian iya mag-imam ma Pagsambahayanan Landu' Sutsi, hati na ma langgal

tōōd, iya hinang asal uk Tuhan, 'nsa' hinang uk manusiya'.

³ Manga imam nakura' kamemon, iya hangkan sigam pibōtang, bo' supaya sigam ngungsuran lalabōtan manga manusiya' ni Tuhan, sampay sasumbayan pagkulban sigam. Damikkiyan na isab Imam tabi Nakura', subay niya' isab pangungsud na ni Tuhan. ⁴ Bang sawupama iya bayi makama-dunya 'nsa' du iya makapag-imam sabab niya' asal imam ma itu bayi pibōtang ngungsuran lalabōtan manga aa ni Tuhan, ma sali' aturan sara' Yahudi. ⁵ Suga' iya hinang uk manga imam ma dunya itu 'nsa' bannal-bannal na. Sali' ahung sadja atawa patta' ma hinang tōōd iya hinang ma diyōm sulga'. Salaihi' du isab bayi kahinangan si Musa ma masa awwal hi', ma waktu na song peen maghinang langgal sali' kadjang. Bayi iya biyandaan uk Tuhan. Uk pagbanda' hi', "Amay-amay, subay bean nu tōōd suntuan langgal bayi pandaan ku ni kau ma diyata' bud." ⁶ Suga' iya kapag-imam pamahinang ma si Isa mehe tōōd le' min kapag-imam manga aa ma itu ma dunya. Iya du isab kapagsulitan bahu, iya pilangngan uk si Isa paghap manusiya' maka Tuhan, labi hap min kapagsulitan dahu ian sabab labi hap isab manga janji' Tuhan iya muwanan iya kajatuhan.

⁷ Bang bayi 'nsa' niya' sã' na ma kapagsulitan tagna' 'nsa' du bayi giyantian ni saddi, ⁸ suga' tasaway uk Tuhan manga aa bayi suku' na, hangkan uk na,

"Niya' waktu paniya' ma sosongun

Pangahinang ku kapagsulutan bahu maka
 bangsa Israil,

Sampay manga panubu' si Yuda.

⁹ Saddi du isab min kapagsulutan tagna', iya bayi
 hinang ku maka ka'mbo'-mboan sigam,

Waktu kapamo ku sigam paluwas min lahat
 Misil.

'Nsa' bayi kabōgbōgan uk sigam kapagsulutan
 ku maka sigam,

Iya hangkan sigam pasaran ku, uk Tuhan.

¹⁰ Na salaitu iya kapagsulutan song hinang ku ma
 bangsa Israil,

Ma waktu ma sosongun ian, uk Tuhan:

Pahōp ku panohoan ku ma diyōm pamikil sigam,
 Sulat ku isab sara' ku ma diyōm atay sigam.

Bo' aku iya pagtuhanan sigam

Maka sigam iya tahinang bangsa suku' ku.

¹¹ 'Nsa' na sigam subay manduan sehe' na ma
 pasalan ku,

'Nsa' du sigam mandu' ma pagkahi na subay tau
 ma Tuhan.

Sabab katauhan du aku uk aa kamemon,

Min aa deyo' sampay ni aa bangsahan.

¹² Bo' ampun ku paldusahan sigam kamemon.

'Nsa' na intōm ku bayi hinang sigam laat."

¹³ Na, pagka bissala uk Tuhan kapagsulutan bahu
 itu, hati na in kapagsulutan tagna' baluba na.
 Sabab minsan ayi-ayi, bang paraan na atawa
 baluba na, lakkas na magkaat.

9

Pagsambahayang ma langgal masa awwal

¹ Na, niya' sara' ma kapagsulutan tagna' pasal langgal pagsambahayang, maka niya' isab luma' pagsambahayang bayi hinangan manusiya'. Salaitu iya kahinangan na: ² niya' luma' sali' kadjang bayi hinang duwa bilik na. Iya bilik pasōran dahu iyōnan Bilik Sutsi. Iya panyap na palitaan pitu' senga na, maka lamisahan pag-ungsuran, maka tinapay pangalabōt ni Tuhan. ³ Niya' isab bilik dakayo' ma diyōm tōōd, ma liyu kulambu' pangagpang iya iyōnan Bilik Landu' Sutsi. ⁴ Iya panyap na lamisahan bulawan panugtugan kamanyan, maka dakayo' baul si-yarul maka bulawan diyōm na maka luwasan na, iya pig-ōnan Baul Pagsulutan. Ma diyōm baul ian niya' garul bulawan piglōnan kiyakan iyōnan “manna”. Niya' isab tiyawu' ma baul ian tungkud si Harun iya bayi tiyomoan dawun, maka duwa papan batu bayi iyukilan panohoan Tuhan, bayi pamuwan na ma si Musa. ⁵ Min diy-ata' baul niya' duwa tau-tau pigdagbōs malaikat pikpikan, tanda' pangilahan in ian hi' alōpan Tuhan. Paballat pikpik sigam ngalimbuan saōb baul ian, iya pigsikan maka laha' pangampunan dusa manga manusiya'. Suga' 'nsa' le' tapahati pasal panyap itu kamemon ma waktu itu.

⁶ Na, salaitu iya langnganan na bang ma diyōm langgal pagsambahayang ian. Pasōd manga imam 'llaw-llaw ni diyōm bilik tampal ni luwasan ngahinang ayi-ayi patut hinang uk sigam. ⁷ Suga' bilik ma diyōm tōōd ian, hangkan du Imam-nakura' iya makajari pasōd pay'an, min tadda du dantahun iya kasōd na. Maka minsan iya, subay niya' laha' pagkulban tabo

na pariyōm, iyungsuran ni Tuhan bo' pamuwas dusa na sampay dusa manga aa, iya dusa 'nsa' tasayuhan uk sigam. ⁸ Manjari sawa pamandu' min Nyawa Tuhan itu, hati na 'nsa' niya' pasōran manga kahekahan aa ni Bilik Landu' Sutsi tōōd, sataggōl masi bilik dakayo' ian. ⁹ Kapamintangan ko' itu ma kitabi buttihi'. Hati na in panohoan tagna' ian 'nsa' du makalanu' atay manusiya' min dusa na, minsan iya ngungsuran lalabōtan maka sasumbayan pagkulban ni Tuhan. ¹⁰ Iya panohoan ian taga pus ma pasal luwasan ta sadja, sali' manga pagkakan ta maka pag-inum ta, atawa sali' pag-ael ta maka pagsutsi kapanyapan. Niya' du isab kagunahan na, sataggōl 'nsa' le' taabut waktu pamabahu ayi-ayi uk Tuhan.

Pasal laha' si Almasi

¹¹ Lipara palahil na si Almasi mag-imam-nakura' mo pakaradjaan hap, iya paniya' ma buttihi'. Iya luma' pag-imaman na labi hap, labi sampulna' min pagsambahayangan dahu sabab 'nsa' langgal hinangan manusiya', hati na 'nsa' palsukuan ma alam itu. ¹² Pagsōd si Almasi ni lugal pigbahasa Bilik Landu' Sutsi, labay min diyōm langgal, min tadda du kasōd na bo' minnihi' jatu kamemon. 'Nsa' isab laha' kambing maka laha' sapi' iya tabo na pariyōm pagkulban, suga' di laha' na bo' supaya kitabi kalappasan puwas min hukuman dusa sampay ni saumul-umul tahun. ¹³ Ma sara' tagna' ian, bang niya' aa batal subay iya pigsikan maka laha' kambing atawa laha' sapi', sampay abu min anak

sapi' tiyutung pilamud ni bohe'. Manjari kallo' batal na bo' jari iya magsambahayang. ¹⁴ Suga' laha' si Almasi labi kawasa le' min laha' hayōp ian. Bayi iya tiyabang uk Nyawa Sutsi, Nyawa natas ni kasaumulan, salta' peen piglilla uk na baran na ni kamatay, pagkulban ni Tuhan ma 'nsa' niya' tamak-tamak na. Manjari laha' na itu mapuwas kita min ma diyōm pamikil ta pasal bayi paghinang ta 'nsa' niya' pus na pamasutsi atay. Manjari kahawulaya na kitabi maghinang ni Tuhan, iya asal 'llum.

¹⁵ Hangkan na si Almasi wajib magpatiōt ngahatul kapagsulutan bahu ma manusiya' maka Tuhan, bo' supaya sasuku sigam bayi tiyawag uk Tuhan makasambut pusaka' bayi paljanjian na ma sigam, hati na kallum ni kasaumulan. Hangkan sigam makajari nambut, sabab si Almasi bayi matay pamapuwas manusiya' min kasaan bayi tahinang sigam ma waktu kapame' sigam ma sara' kapagsulutan tagna'.

¹⁶ Bang sawupama niya' aa maghinang sulat pasal alta' na bang subay pamusaka' ma aa dakayo', salaitu iya langnganan na: in alta' 'nsa' magtuwi biyuwanan. Subay niya' bayinat na in aa dapu alta' ian bayi matay sabannal-bannal bo' iyampa biyuwanan alta' na ni aa bayi siyulatan.

¹⁷ Sabab sulat pusaka' itu 'nsa' le' niya' pus na sataggōl masi 'llum iya aa dapu alta'. Subay iya matay bo' iyampa taga kajatuhan sulat hi'.

¹⁸ Hangkan na, minsan ma kapagsulutan tagna', subay niya' laha' pagkulban patumpa dahu bo' iyampa niya' kajatuhan na. ¹⁹ Salaitu isab langnganan na: tagna', pihati manga aa Israil

uk si Musa pasal panohoan Tuhan kamemon ma sigam, ayi-ayi bayi panohoan ma diyōm sara' hi'. Puwas hi' killo' laha' sapi' maka laha' kambing uk si Musa, pipagsimbug maka bohe' bo' iyampa pigsikan uk na ni kitab iya panulatan manga panohoan ian, sampay ni manga aa kamemon. Iya piyakay uk na pamigsik ian engas-engas min kayu hissup pikkōs maka bu bili-bili iyanjibi pula, tillōban ni laha'. ²⁰ Uk si Musa sabu peen iya migsikan laha' hi', "Iya na itu laha' muwan kajatuhan ma kapagsulutan itu, iya bayi pibōtangan kaam uk Tuhan bo' kaam me'-me' ma panohoan na." ²¹ Damikkiyan na luma' pagsambahayangan sigam maka panyap na kamemon iya piyakay ma panambahayang sigam, pigsikan isab uk si Musa maka laha'. ²² Bang ma sara' agama ian, agōn-agōn kamemon subay siyutsi maka laha'. Sampay dusa manusiya' isab, wajib subay niya' laha' pitumpa bo' supaya niya' kaampunan.

Iya kapaglilla' baran si Almasi pamapuwas dusa manusiya'

²³ Na, iya langgal pagsambahayangan tagna' maka kapanyapan na wajib subay siyutsi maka laha' hayōp. Suga' 'nsa' hi' bannal-bannal na, sali' ibarat patta' sadja ma langgal pagsambahayangan tōōd iya ma diyōm sulga'. Suga' landu' halga' iya ma diyōm sulga' hangkan subay siyutsi isab maka pagkulban labi halga'. ²⁴ Sabab Bilik Landu' Sutsi, iya siyōd ian uk si Almasi, 'nsa' bilik sutsi hinangan manusiya', iya langgal bayi tahinang ma sali' suntuan langgal tōōd ma diyōm

sulga'. Bayi iya pasōd ni diyōm sulga' tōōd supaya paharap ni alōpan Tuhan, bo' may'an iya nganjung ma pasalan tabi. ²⁵ Manga imam nakura' ma bangsa Yahudi ian pasōd ni diyōm Bilik Landu' Sutsi tahun ni tahun mo laha' hayōp pagkulban ni Tuhan. Suga' si Almasi, 'nsa' bayi pasōd min heka supaya piglilla' uk na baran na min heka. ²⁶ Bang bayi min heka uk na pasōd, bayi du min heka uk na ngananam kabinsanaan sataggōl min waktu bayi kapapanjari ma dunya itu. Suga' bayi iya palahil ni dunya itu min tadda du, ma song tapus waktu itu, bo' supaya piglilla' uk na baran na ni kamatay, pagkulban pamapuwas dusa manusiya'. ²⁷ Manusiya' itu, iya suku' na min tadda du matay bo' iyampa hiyukum uk Tuhan. ²⁸ Damikkiyan na isab si Almasi, min tadda iya bayi matay pagkulban bo' supaya tatanggung na dusa baanan manusiya'. Palahil du iya pabing ma sosongun, kaminduwa na na, suga' 'nsa' pamuwas dusa manusiya' iya kalahil na. Iya hangkan iya palahil pabing bo' kalappasan na tōōd sasuku ngagaran iya.

10

¹ Iya sara' bayi pamuwan uk Tuhan ma bangsa Yahudi ian 'nsa' le' bannal-bannal na. Hal sali' hantang suntuan pangandaan ta niya' hap le' minnihi' song pipaitu. Tahun ni tahun niya' bayi sasumbayan pigkulban ni Tuhan, 'nsa' niya' kaubusan na, suga' pagkulban ian hi' 'nsa' paslōd ngalanuan atay manga aa nambahayang ni Tuhan may'an. ² Sabab na bang aa magsambahayang ian bayi siyutsi sabannal-bannal min

dusa sigam, 'nsa' du niya' dusa bayi tananam sigam masi. Jari 'nsa' na sigam magkagunahan magkulban pabayik. Malayingkan masi du dusa sigam, ³ maka sasumbayan iya pagkulban na peen tahun ni tahun hal pamaintōm sigam in sigam taga dusa masi, ⁴ sabab tantu laha' manga sapi' maka laha' kambing 'nsa' makapuwasan dusa manusiya'.

⁵ Na, pagka 'nsa' niya' kaampunan dusa min paghinang tagna' hi', hangkan salaitu halling si Almasi ma waktu na song palahil ni dunya itu. Uk na ni Tuhan,

“Nsa' pagkulbanan maka lalabōtan iya kabayaan nu,
Suga' aku itu, sakapan nu aku baran manusiya' pamaranan ku.

⁶ 'Nsa' du kau kasulutan minsan katibuukan hayōp tiyutung pagkulban ni kau,
Atawa lalabōtan kaginis-ginisan iya tiyukbalan ni kaam pamaampun dusa.

⁷ Salaitu na isab pamissala ku: tiya' aku, O Tuhan, lilla' ngahinang ayi-ayi pangahandak nu ma aku,

Sali' tasulat ma pasal ku ma diyōm kitab.”

⁸ Duwa ginis bayi bissala na hi'. Kaisa uk na, “Nsa' niya' kabayaan nu, 'nsa' isab kasulutan, pasal sasumbayan maka lalabōtan, atawa ma katibuukan hayōp tiyutung maka ma pagkulbanan pamaampun dusa.” Salaihi' halling na minsan manga pagkulbanan maka tutukbalan ian bayi panohoan sara'. ⁹ Karuwa na, uk na, “Tiya' aku, O Tuhan, sakap ngahinang ayi-ayi pangahandak nu ma aku.” Manjari giyantian uk

Tuhan bayi paghinang tagna', bo' pagkulban si Isa iya panganganti'. ¹⁰ Na, pagka tangbus uk si Isa Almasi bayi pangahandak Tuhan ma iya, manjari in kitabi sutsi na kamemon min dusa tabi ma sabab baran si Isa bayi pigkulban min tadda du pamapuwas dusa aa kamemon.

¹¹ Manga imam Yahudi ian kamemon, mag-tanggehan sigam ma diyōm langgal maghinang sali' bayi pamasuku' sigam, bo' iyungsuran uk sigam pagkulban ni Tuhan daran-daran. Suga' pagkulban sigam ian 'nsa' niya' dapat pamapuwas dusa. ¹² Suga' imam damuwi itu, iya si Almasi, saddi langnganan na. Min tadda du pamalilla' na baran na, hinang pagkulban pamapuwas dusa manusiya', bo' natas na pagkulban ian sampay ni kasaumulan. Jari itu, ubus peen hinang na ian, ningko' iya ma bihing Tuhan, sakap ni katau, ¹³ bo' may'an na iya ngagad buttihi' sampay taabut waktu kapangandaōg Tuhan ma palbantahan na kamemon, bo' iyampa sigam tiyawu' ma deyo' pat-nayi' si Isa. ¹⁴ Si Isa itu, min tadda du pamalilla' na baran na ni Tuhan, bo' minnihi' pibōntōl tōōd uk na pangatayan manusiya', sasuku sigam siyutsi uk na min dusa.

¹⁵ Niya' isab saksi' min Nyawa Sutsi, iya tasulat ma diyōm kitab. Kaisa na itu hi', uk na,

¹⁶ "Iya na itu kapagsulutan pabōtang ku ma manusiya' ma sosongun, uk Tuhan.

Pahōp ku panohoan ku ni diyōm atay sigam, Sulat ku du isab ma diyōm pamikil sigam."

¹⁷ Maka iya na itu isab karuwa na, uk na:

"'Nsa' na intōm ku paldusahan sigam,

Sampay kalaatan bayi tahinang uk sigam.”

¹⁸ Na, pagka dusa tabi kamemon taampun uk Tuhan, 'nsa' na kitabi magkagunahan ngahinang pagkulban pabayik.

Pasikōt kitabi ni Tuhan

¹⁹ Manjari itu, manga danakan ku, makatawakkal na kitabi pasōd ni diyōm lugal Landu' Sutsi, ni alōpan Tuhan, ma sabab laha' si Isa. ²⁰ Sabab na, pagka pamalilla' uk na baran na piyatay, iyukaban kitabi pasōran bahu, palabayan tabi ni kallum tōōd. Niya' bayi kulambu' pangagpang Bilik Landu' Sutsi ian suga' niya' na pasōran pagka geret na. Na, bang diyalil kulambu' geret ian, iya na sali' baran si Isa piyatay. ²¹ Niya' na Imam tabi bangsahan taga kapatut ma ōkōman Tuhan. ²² Hangkan na kitabi subay pasikōt ni Tuhan min atay pote'. Subay hōgōt pangandōl tabi ma iya maka subay 'nsa' niya' hawal-hawal ta pasal dusa ta bayi palabay, sabab tasutsi na atay ta. Tapandi isab baran ta maka bohe' sutsi. ²³ Subay kita pahōgōt ma pangahōwatan ta iya asal pamanyabutan ta, sabab kapangandōlan du Tuhan iya bayi muwanan kitabi janji'. ²⁴ Subay kannal ta isab pagkahi ta, subay sigam tabangan ta supaya sigam tau maluwas lasa sigam ma kasehean sampay ngahinang hap. ²⁵ Daa subay labbahan ta addat ta magtipun-tipun ngisbat Tuhan, sali' kapangalabba uk pagkahi ta kasehean. Gam na peen kita magtipun matōtōg iman pagkahi ta dakayo' pa dakayo', iya lagi' na ma buttihi' sabab

tasayu ta na in 'llaw kabayik si Panghu' Isa sikōt na.

²⁶ Na, pagka pitau na kita pasal kasabannalan, bang kita ganta' ngahinang kalaatan bo' tiyuud uk ta, tantu 'nsa' na niya' pagkulban pama-puwasan dusa ta. ²⁷ Bang salaihi' 'nsa' du niya' iyagaran, duwal hukuman Tuhan makataw-taw maka api sigla' panutung uk Tuhan ma manga aa nagga' ma iya. ²⁸ Ma masa awwal hi', bang niya' aa bayi makalanggal sara' si Musa, bo' niya' saksi' min duwangan atawa tallungan mag-uyun in aa ian bannal langgal sara', 'nsa' iya kiasean. Bayi iya piyatay magtuwi. ²⁹ Pikilun bi tōōd: 'nsa' bohat le' hukuman iya pitakka ni aa bang pikaiya' uk na si Isa Anak Tuhan, bang tahinang na laha' si Isa sali' sak ma diyōm atay na? Bo' peen laha' ian tanda' saksi' ma kapagsulitan bahu, laha' bayi panutsi atay na min dusa. Bang salaihi' hinang na pikaiya' uk na Nyawa Sutsi, iya asal muwanan kitabi tatabangan. ³⁰ Katauhan ta du Tuhan, iya bayi maluwas bissala itu. Uk na, "Aku iya muli; aku nungbas." Uk na isab, "Tuhan du ngahukum ma bangsa suku' na." ³¹ Landu' makataw-taw ko' itu bang kita tawwa' hukuman Tuhan, iya 'llum saumul-umul.

³² Intōmun bi bayi kahalan bi waktu dahu ian. Ma waktu ian, pagka bahu kaam bayi makananam kasawahan min Tuhan sampay magkahagad ma si Isa, heka katiksaan bayi kalabayan bi, suga' 'nsa' bayi pinda iman bi. ³³ Minsan kaam baran bi iya pig-unyat-unyat maka pidjala' ma mata mayiran, minsan kaam bilang ngandapit kasehean bi pagka sigam iya

pidjala'. ³⁴ Bayi kaasean bi manga aa pilisu, sali' tatanggung bi kabinsanaan sigam. Minsan kaam kalangpasan ayi-ayi bi kamemon, gam peen kaam kiyōgan sabab katauhan bi niya' le' ma kaam alta' labi halgaan, natas ni kasaumulan. ³⁵ Hangkan kaam daa siyoho' ngalabbahan pangandōl bi ma Tuhan, sabab mehe tungbas na bang biyōgbōgan. ³⁶ Subay imanan bi supaya tahinang bi ayi-ayi pangahandak ma kaam uk Tuhan, bo' kaam makahampit bayi paljanjian na ma kaam. ³⁷ Sabab 'nsa' du taggōl, sali' bayi tasulat ma diyōm kitab, iya uk na, "Nsa' na taggōl, takka na iya bayi iyagaran. Saunu du iya takka na.

³⁸ In manga aa ku adil 'llum du ma sabab pangandōl sigam, Suga' bang niya' pataikut min aku 'Nsa' aku kaamuhan uk na."

³⁹ Suga' kitabi, 'nsa' niya' lamud tabi ma manga aa bayi pataikut min Tuhan, kamulkaan uk na. Suga' mangandōl kitabi ma Tuhan bo' lappasan kitabi min hukuman.

11

Pasal pangandōl

¹ Na, ayi hatulan na, iya iyōnan pangandōl itu? Hati na niya' paltantuhan ta in ayi-ayi hōwat ta buttihi' piniya' du ma sosongun. Sabab min pangandōl ta, iya hangkan kita magkahagad ma pasal ayi-ayi iya 'nsa' le' tanda' ta. ² Manga aa ma waktu bayi kamaasan, kasulutan Tuhan ma sigam ma sabab pangandōl sigam ma iya.

³ Pagka kita mangandōl makatau na kita in alam itu kamemon bayi pipanjari uk Tuhan min palman na sadja. Manjari kakaya'-kayaan na itu, iya tanda' mata ta, bayi tahinang min ayi-ayi iya 'nsa' tanda'.

⁴ Intōmun bi manga aa bayi ma masa awwal hi', sali' bayi si Habil. Bayi iya mangandōl ma Tuhan iya poonan iya bayi makaungsuran pagkulbanan tudju ni iya, labi hap min bayi pangalabōt siyaka na si Kabil. Bayi mangandōl si Habil, bo' bista iya bōntōl uk Tuhan sabab kaamuhan Tuhan ma pangungsud na. Minsan taggōl na bayi kamatay si Habil, masi niya' kapamintangan tabi min pangandōl na.

⁵ Si Idris isab ma masa awwal hi', 'nsa' iya bayi makalabay kamatay ma sabab pangandōl na ni Tuhan. Bayi iya iyangkat ni Tuhan ma kallum na bayi, maka 'nsa' niya' bayi makapeha iya pabayik. Tasulat ma diyōm kitab ma pasalan na, bayi waktu na masi ma dunya, in iya kono' dakayo' aa makasulut atay Tuhan. ⁶ 'Nsa' niya' manusiya' makasulut atay Tuhan bang 'nsa' mangandōl ma iya. Sabab sayi-sayi baya' ngaharap ni Tuhan subay iya magkahagad niya' Tuhan. Subay isab kahagad ta niya' panungbas Tuhan ma sasuku tuyu' meha iya.

⁷ Si No isab, niya' pangandōl na hangkan iya bayi ngasip ma bayi pama' Tuhan pasal bala' song pitakka ni dunya. Kihagad uk na ma 'nsa' le' tanda' na. Bine' uk na panohoan Tuhan, bo' hinang uk na adjung mehe supaya sigam magtayi'-anak liyappasan min dunuk. Bo' minnihi', min bohan hinang si No ian, katauhan

in aa kamemon ma dunya iya bayi hinang laat subay biyōtangan dusa. Bo' si No iya bista bōntōl ma sabab pangandōl na.

⁸ Si Ibrahim isab, bayi iya mangandōl ma Tuhan hangkan iya bayi me' bang siyoho' uk Tuhan mangngan min di lahat na tudju ni lahat saddi, ni bayi panganjanji' Tuhan ma iya. Bayi iya mangngan minsan 'nsa' katauhan na bang paingga patudjuhan na. ⁹ Ma sabab pangandōl na isab, iya hangkan si Ibrahim bayi pabōtang ma lahat bayi panganjanji' Tuhan ma iya, minsan iya sali' aa liyu may'an. Maglihan-lihan iya, bo' luma' palihanan na ian luma' kadjang. Salaihi' du isab anak na si Isahak maka 'mpu na si Ya'kub, iya tabe' ma si Ibrahim panganjanjian lahat ian uk Tuhan. ¹⁰ Imanan si Ibrahim sabab niya' agaran na lahat saddi, iya na दौर pagōn pananggehan na, दौर bayi giyara' maka hinang uk Tuhan.

¹¹ Damikkiyan na si Sara handa si Ibrahim ian, mangandōl isab ma Tuhan bo' kabuwanan iya kōsōg makapangiram minsan iya umulan na, minsan palabay na bayi waktu pangiram na. Tuud pangandōlan na Tuhan in janji' na maujud du. ¹² Bayi umulan isab si Ibrahim, tabista iya sali' aa song na matay na, suga' paheka tōōd iya tubu' na. Iya heka panubu' si Ibrahim sali' heka bituun ma diyata' langit, sali' heka ungu ma bihing tahik, 'nsa' takowe' itung.

¹³ Manjari in manga aa bayi kaōnan ian bayi magpangandōl ma Tuhan kamemon, sampay ni kamatay sigam. Iya bayi paljanjian Tuhan ma sigam 'nsa' tasambut sigam taggōl sigam ma itu,

suga' tapantaw uk sigam kamaujuran na min katahan le', maka uk sigam kiyōgan. Bayi sigam magpasabannal in sigam sali' aa liyu, maglihan sadja ma dunya itu. ¹⁴Na, pagka sigam halling in sigam aa liyu, manyatakan du niya' lahat saddi miyaksud uk sigam, hati na lahat sigam tōōd. ¹⁵'Nsa' isab intōm uk sigam lahat bayi pakalloan sigam, sabab bang niya' bayi baya' sigam pabing ni lahat hi', 'nsa' du niya' makasagga' ma sigam. ¹⁶Suga' 'nsa' lahat sigam tagna' iya tiyuyuan uk sigam, suga' lahat labi le' hap, iya na lahat sulga'. Hangkan na Tuhan 'nsa' iya' iyōnan Tuhan uk sigam, sabab niya' दौर bayi tiyagama uk na ma sigam.

¹⁷⁻¹⁸ Si Ibrahim isab, waktu bayi kapanulay Tuhan ma iya, hōgōt pangandōl na ni Tuhan. Hangkan iya bayi 'nsa' 'llōg mapatay anak na si Isahak pagkulban ni Tuhan, minsan iya bayi janjian uk Tuhan. Uk janji' Tuhan hi', "Paheka du panubu' nu luwas min si Isahak." Suga' mangandōl si Ibrahim hangkan iya makatawakkal mapatay anak na hi', pagkulban ni Tuhan. ¹⁹Sabab bang ma bistahan na tau du Tuhan makallum ma si Isahak minsan matay na. Jari itu, si Isahak ian sali' hantang bayi papunduk min kamatay na tudju ni 'mma' na.

²⁰ Si Isahak isab bayi mangandōl ma Tuhan hangkan janjian uk na anak na duwangan, iya si Ya'kub maka si Esaw, in sigam kono' pitakkahan du lidjiki' uk Tuhan ma sosongun.

²¹ Si Ya'kub isab, song peen iya magka-mamatay, bayi iya mangandōl ma Tuhan bo' iyamuan uk na barakat 'mpu na, anak si

Yusup duwangan. Intanan uk na tungkud na pasakdolan na bo' iya mudji ni Tuhan.

²² Si Yusup isab, song peen iya magkamamatay, bayi iya mangandol ma Tuhan. Hangkan iya bayi makapahalling pasal waktu song pakallo' bangsa Israil min lahat Misil. Siyoho' isab sigam uk na pasal bangkay na subay biyo bang sigam pakallo' minnihi'.

²³ 'Nggo'-mma' si Musa isab, waktu kapanoho' sultan Misil subay piyatay kamemon anak Yahudi lalla sasuku pig-anakan bahu, mangandol isab sigam ni Tuhan. Hangkan na sigam bayi napukan si Musa ma diyom tallum bulan min kapag-anak na. Tanda' peen uk sigam in si Musa ian landu'-landu' lingkak na, jari 'nsa' sigam tiyaw nagga' ma panohoan sultan ian.

²⁴ Baran si Musa isab bayi mangandol ma Tuhan, sabab bang taabut kasangpot na 'nsa' na iya baya' iyonan anak dayang-dayang, iya anak Sultan bayi masuwig iya. ²⁵ Padpad iya me' ma hinang laat ma luma' sultan, iya makahap palasahan dayi'-dayi' sadja, baya' le' iya parakayo' ma pagkahi na bangsa Israil, aa suku' Tuhan, sabab lilla' binsana' maka sigam. ²⁶ Bang ma iya, minsan iya pikaiya' ma sabab si Almasi, halgaan le' min kamemon alta' ma lahat Misil, sabab iya iyangut uk na tungbas min Tuhan ma 'llaw damuwi.

²⁷ Ma sabab kosog pangandol na ma Tuhan iya hangkan si Musa bayi pakallo' min lahat Misil, 'nsa' tiyaw ma dugal sultan ian. Kosog tood niat na, sabab sali' hantang iya bayi makanda' Tuhan iya 'nsa' tanda'. ²⁸ Ma sabab pangandol

na isab hangkan si Musa bayi magpanohoan ma bangsa Israil. Siyoho' sigam migsikan laha' bili-bili ni pamantung lawang sigam, bo' supaya anak sigam lalla siyaka 'nsa' talapay piyatay uk malaikat mo kamatay. Iya hi' tagnaan na ma iyōnan hinang Pangintōman.

²⁹ Bangsa Israil isab, waktu kapauntas sigam ni dambiya' sallang iya iyōnan Sallang Pula, minsan du bayi sallang, tahinang labayan magtuwi ma sabab pangandōl sigam, jari pauntasan sigam parambiya'. Suga' pasulay peen manga aa Misil pauntas, lembo sigam magtuwi sabab pabing magtuwi ni tahik.

³⁰ Waktu kapahi' bangsa Israil ni दौरا Ariha, piglibut-libutan दौरa ian uk sigam ma diyōm dapitu'. Taabut peen kapitu' na, magtuwi lubu kuta' na batu sabab min kōsōg pangandōl sigam.

³¹ Niya' ma Ariha ian dakayo' danda maghinang laa, ōn na si Rahab. Suga' minsan laa hinang na 'nsa' iya bayi talapay piyatay sali' manga aa 'nsa' me' ma Tuhan ian, sabab mangandōl iya ma Tuhan, bo' tiyabang uk na manga sundalu Israil bayi palahil pahi'.

³² Na, 'nsa' na sugpatan ku sabab 'nsa' aku makasaut ngissahan kaam ma pasal di si Gidiyun, si Barak, si Samson, si Jepta, si Daud, si Samwel sampay ni kanabi-nabihan. ³³ Manga aa itu bayi magpangandōl kamemon, iya hangkan niya' sigam kasehean bayi makaatu ma bangsa gaōs sampay ngandaōg. Niya' sigam kasehean bōntōl pagsara' sigam, maka niya' sigam bayi makasambut kahapan iya panganjanji' uk Tuhan. Niya' isab manga aa magpangandōl

ni Tuhan bayi matakup bo' halimaw bo' 'nsa' ngeket. ³⁴ Niya' sigam kasehean bayi maddahan api mehe, niya' isab bayi makapuwat min patay bono'. Niya' isab sigam tawwa' kalamman suga' ngōsōg gam peen pamaranan sigam. Landu' sigam isōg ma pagbono', sampay taraōg na uk sigam baanan sundalu min lahat saddi. ³⁵ Manga danda isab, niya' sigam bayi kamatayan suga' 'llum pabayik manga aa magpatayan hi' ma sabab pangandōl sigam ma Tuhan. Niya' isab aa kasehean, minsan sigam pipaddian tōōd sampay liyabayan kamatay na, 'nsa' sigam ngalabba min pangandōl sigam. Ma sabab pangandōl sigam iya hangkan sigam 'nsa' baya' manga subay pilappa. Tuud sigam mangandōl in sigam pikallum pabayik du min kamatay, biyuwanan kallum labi hap. ³⁶ Niya' isab kasehean bayi pigunyat-unyat sampay piglubakan, niya' isab kasehean bayi bilangguan bo' iyampa tiyambōlan ma diyōm jil. ³⁷ Niya' isab sigam bayi pighiyak maka batu, niya' bayi pigkatkat paruwa, maka niya' isab bayi biyono' maka kalis. Niya' sigam kasehean ōhōt kuwit bili-bili atawa kambing iya panammek sigam, miskin tōōd, jiyuri na peen, maka jiyahulaka'. ³⁸ Manjari dunya itu 'nsa' tōp paglahatan manga aa ian, subay lahat labi hap. 'Nsa' niya' kakkal paglahatan sigam. Maglihan na peen sigam ma lahat 'nsa' agōn kapaglahatan, manga ma kabud-buran. Bayi sigam pabōtang ma diyōm sengab batu atawa ma lowang diyōm tana'.

³⁹ Babantugun manga aa itu kamemon ma sabab kōsōg pangandōl sigam ma Tuhan. Suga'

'nsa' le' sigam bayi makasambut panganjanji' Tuhan taggōl bayi sigam 'llum, ⁴⁰ sabab niya' pangangganta' ni kitabi uk Tuhan labi hap. Hati na, in kitabi maka manga aa masa awwal ian subay magbe' du nambut paljanjian maka kasampulnaan na.

12

'Mma' tabi Tuhan

¹ Na, bang takdil ni kitabi: tiya' kita sali' hantang piglibutan uk baanan saksi', iya na manga aa magpangandōl bayi masa awwal ian. Manjari pagka kita sali' dalil aa maglomba', subay labbahan ta ayi-ayi makasimbōl, sampay dusa kabiyaksahan ta hinang. Subay kita tuyu' paragan sampay taabut ta iya bayi tōbtōban patakkahan ta. ² Subay patōng tabi si Isa sadja sabab iya iya pasakdōlan pangandōl ta, min tagna' sampay ni katapusan. Bayi siyandalan uk na katiksaan bayi waktu kapangalansang iya ni hag piyatay. 'Nsa' du paehe na ma atay kaiyaan na matay ma hag, sabab iyangut uk na kakōgan iya tiyagamahan iya. Na buttihi', ian na iya ma sulga' ningko' ma alōpan Tuhan, ma sakap ni katau.

³ Kannalun bi tōōd bayi pagsandal si Isa sabu iya siyagga' uk manga aa baldusa. Bang hi' takannal bi 'nsa' du ngalamma pangandōl bi. 'Nsa' du kaam siyumu me' ma iya, ⁴ sabab minsan salaingga uk bi nagga' kalaatan, 'nsa' le' kaam taabut piyatay. ⁵ Marayi' takaipat bi iya bayi bissala uk Tuhan ni sali' kaam anak na bo' supaya hōgōt atay bi. Uk na ian,

“Kaam manga anak ku, daa kaam magpabiyal
 ma pamiat ku ma kaam,
 Daa kaam manda'-da' bang kaam buwanan ku
 kalaggahan.

⁶ Sabab sasuku kalasahan ku, biat ku du,
 Palabay ku isab min kabinsanaan sasuku ōnan
 ku anak.”

⁷ Hangkan na, bang kaam pitakkahan kabin-
 sanaan subay kaam maglilla' sadja sabab pamiat
 'mma' bi du. Iya kabinsanaan tananam bi ian
 tanda' palsaksian in kaam bista anak uk Tuhan.
 Niya' baha' onde'-onde' 'nsa' biat uk 'mma' na?

⁸ Bang kaam 'nsa' tabe' biat uk Tuhan sali'
 kapamiat na ma anak na kamemon, 'nsa' kaam
 manjari iyōnan anak na lahasiya'. Sali' kaam
 anak 'nsa' taga 'mma'. ⁹ Minsan 'mma' ta ma itu
 ma dunya, bayi sigam magbiat ma kita bo' masi
 sigam pag-addatan ta. Iya lagi' na isab 'Mma' ta
 Tuhan iya mangantan palnyawahan, subay kita
 magpareyo' ni iya bo' supaya kita 'llum tōōd.

¹⁰ Pigbiat kita uk 'nggo'-mma' ta ian sataggōl
 kita onde'-onde', bo' pamiat sigam min akkal
 sigam sadja. Suga' bang Tuhan, saddi pamiat na
 sabab pamahap na kawul-piil ta bo' supaya kita
 makasali' ni sali' kasutsi na. ¹¹ Bang kita ganta'
 biat uk Tuhan 'nsa' kita magtuwi kiyōgan, sabab
 masi paddi' pangannal ta. Suga' bang palabay
 na waktu bayi pamiat hi' mamintang du kita bo'
 niya' kasannangan ta min kabōntōlan hinang ta.

Pamandu' maka pagbanda'

¹² Hangkan uk ku, pakōsōg kaam, maka
 patōtōgun bi pangandōl bi. ¹³ Pabōntōlun

bi daddōk palangnganan bi. Jari bang niya' pagkahi bi iyu magduwa-duwa, 'nsa' du peen iya lungay min daddōk. Gam peen pahōgōtun pangandōl na.

¹⁴ Subay kaam baya' magsulut-sulut maka aa kamemon. Tuyuin bi isab kawul-piil sutsi sabab 'nsa' niya' aa makasayu ni Tuhan bang 'nsa' iya sutsi. ¹⁵ Pahap-hap kaam kalu niya' min kaam ngalabba min ase' maka lasa Tuhan. Pahap kaam isab bang niya' ma diyōman bi aa laat kasuddahan na, sabab aa salaihi' sali' dalil gamut kayu lassunan, gana-gana pasihak bo' paledled laat na ni kahekahan. ¹⁶ Pahap-hap kaam isab bo' supaya 'nsa' niya' min kaam maghinang laat danda atawa lalla. Daa isab pasarin bi bang niya' iyu ningōd si Esaw, aa masa awwal hi' bayi 'nsa' niya' kannal na tudju ni Tuhan. Si Esaw itu, pagka anak siyaka, palsukuan na asal paljanjian Tuhan. Suga' siyambian uk na palsukuan ian ni dapinggaan kiyakan. ¹⁷ Katauhan bi kissa na. Taggōl-taggōl peen minnihi' ngamu' iya iyamuan lidjiki' min Tuhan uk 'mma' na, suga' 'nsa' iya biyuwanan sabab in bayi hinang na ian 'nsa' tōōd kapindahan, minsan salaingga pagtangis na.

¹⁸ Kaam iyu, sikōt na kaam ni Tuhan. Suga' iya kasikōt bi 'nsa' sali' bayi bangsa Israil ma masa awwal hi', sabab tanda' uk sigam bang ayi iya pasikōtan sigam, iya bud Turusina. Tanda' kōsōg api na, maka lindōm makasangkōb ni lahat, maka hunus kōsōg. ¹⁹ Niya' isab take sigam sali' tiyup-tiyup tanōg, maka suwara malman. Pagtake manga aa ian ma suwara hi', magtuwi sigam

nganjungjung tōōd bang peen sigam 'nsa' pikehan pabayik, minsan laa dakabtang. ²⁰ Tiyāw sigam makalandu' ma sabab panohoan na, iya uk na hi', "Bang niya' makaragpak ni bud itu, minsan du hayōp, subay hiyantakan maka batu piyatay."

²¹ Makataw-taw bidda' iya tanda' ian uk sigam. Sampay isab si Musa, sabab salaitu bayi halling na: "Midpid aku," uk na, "tiyāw aku tōōd."

²² Suga' kaam iyu, saddi na kasikōt bi ni Tuhan. Iyu kaam makasampay na ni bud Siyun, ni दौरa paglahatan Tuhan iya tattap 'llum saumul-umul. Makasampay na kaam ni दौरa Awrusalam ma diyōm sulga', sampay ni manga malaikat na ma ibu-ibuhan. ²³ Ian na kaam ma palhimpunan kalasigan, ma palhimpunan manga aa iyōnan anak Tuhan siyaka, iya bayi kasulatan ōn ma diyōm sulga'. Makaharap na isab kaam ni Tuhan, iya maghuhukum ma manusiya' kamemon. Ian isab kaam ma manga nyawa aa adil bayi magpatayan, iya na kasampulnaan uk Tuhan. ²⁴ Makasampay na isab kaam ni si Isa, iya bayi magpatiōt ma manusiya' maka Tuhan supaya ngahatul ma pagsulutan bahu. Taabut bi na isab laha' si Isa, iya pigbahasa laha' pamigsik, hati na laha' pamasutsi. Bang siyayu, labi hap laha' si Isa itu min laha' si Habil bayi pitumpa masa awwal hi', sabab laha' si Habil meha kapulihan le'.

²⁵ Hangkan na kita subay 'nsa' magpabiyal bang Tuhan iya missala ni kita. Subay kita mamintang min manga aa bayi magpabiyal ma pagbanda' si Musa, waktu kapamo na palman Tuhan ma masa awwal hi'. 'Nsa' sigam bayi

makapuwas min kabinsanaan, minsan si Musa manusiya' sadja iya bayi pibiyal uk sigam. Luba'-luba' na na kitabi 'nsa' makapuwas bang tayikutan ta Tuhan iya magbandaan kitabi min diyōm sulga'. ²⁶ Bayi jōgjōg diyōm dunya uk suwara Tuhan, ma waktu kapamalman na ma si Musa, suga' niya' le' banda' na ma buttihi'. Uk na, "Nganjōgjōg du aku pabing, min tadda le', suga' bayik 'nsa' dunya sadja, sabab jōgjōg ku du sampay diyata' langit." ²⁷ Iya na itu hatihan na iya uk na hi' "min tadda le'": in ayi-ayi pipanjari jiyōgjōg du bo' palanyap, bo' takapin iya 'nsa' takowe' jiyōgjōg.

²⁸ Hangkan na kitabi subay magsukul tōōd ni Tuhan, sabab makasambut kitabi lahat 'nsa' takowe' jiyōgjōg. Subay kita mudji Tuhan ma sali' kabayaan na, subay iya pag-addatan ta maka katawan ta, ²⁹ sabab Tuhan tabi bang ngahukum sali' api makasuleyab kamemon.

13

Manga hinang makasulut ni Tuhan

¹ Daa labbahin bi kabiyaksahan bi maglasaliyasahi, pagka magdanakan na kaam kamemon ma diyōman si Almasi. ² Paintōm kaam. Bang niya' paiyu ni luma' bi aa 'nsa' katauhan bi subay iya hiyulmat uk bi sabab niya' ma waktu palabay bayi makalabōt aa saddi pangannal sigam manusiya', bo' peen malaikat min sulga' iya liyabōt uk sigam. ³ Kannalun bi na peen kahalan pagkahi bi ma diyōm jil ian, sali' hantang baran

bi ma diyōm jil. Kannalun bi isab kasehean iya pigpidjala', sali' hantang bi du isab pidjala'.

⁴ Kaam kamemon, pahalgaun bi paglakibini bi. Magdakayo' na peen kaam sabab sasuku maghinang kalaatan danda maka lalla atawa magjina, tantu pitawwaan hukuman uk Tuhan.

⁵ Subay kaam halli' isab ma napsu bi bo' kaam 'nsa' me' ma bahaya pilak. Daa kaam tawad min bayi pangangganta' ni kaam sabab niya' du Tuhan bayi nganjanji', sali' uk na,

“'Nsa' kaam labbahan ku,

'Nsa' kaam pasaran ku saumul-umul.” ⁶ Hangkan du kita subay tawakkal missala sali' bayi tasulat ma diyōm kitab, iya uk na,

“Tuhan du iya nabangan aku.

Bo' 'nsa' niya' kagawahan ku.

'Nsa' du aku tiyāw inay-inay uk aa.”

⁷ Intōmun bi manga aa bayi pagnakuraan bi, iya bayi nganasahatan kaam lapal Tuhan. Intōmun bi bayi katudjuhan sigam pagka hap bohan sigam sataggōl sigam 'llum. Singōrin bi isab bayi pangandōl sigam.

⁸ Si Isa Almasi iya 'nsa' du magkapinda, sali' du iya min katagna' sampay ni kabuttihian sampay isab ni katapusan.

⁹ Daa kaam me'-me' bang niya' aa mo-mo kaam ni pandu' magsaddi-saddi, supaya kaam 'nsa' pabidda' min pandu' bannal. Hap du bang lasa maka ase' Tuhan iya giyuna pamakōsōg pangatayan ta, suga' manga aturan pasal pagkakan 'nsa' makatabang pamakōsōg pangatayan ta. Sabab manga aturan agama pasal pagkakan ian 'nsa' makabuwan panguntungan pangatayan tudju ni Tuhan.

¹⁰ Kitabi magpangandōl ma si Almasi, niya' bayi pigkulban ma pasal tabi, suga' manga imam maghinang ma langgal Yahudi 'nsa' du niya' lamud sigam. ¹¹ Ma agama Yahudi, bang iyung-surur pagkulban mehe pamapuwas dusa, ohōt laha' hayōp iya biyo ni diyōm Bilik Landu' Sutsi uk Imam Nakura' bo' tiyukbal ni Tuhan. Suga' baran hayōp hi' iya biyo paluwas min kalumaan sigam, tiyutung ma hi'. ¹² Salaihi' du isab ma si Isa, matay isab iya ma luwasan दौरा supaya tasutsi na manga aa na maka laha' di baran na. ¹³ Manjari in kitabi itu subay paluwas min diyōm agama Yahudi tudju ni si Isa, bo' ningōd kitabi pikaiya' sali' bayi pamakaiya' manga aa ma iya. ¹⁴ Sabab 'nsa' niya' paglahatan tabi kakkal ma dunya itu. Tuud kitabi ngagaran lahat dakayo' ma sosongun. ¹⁵ Jari itu subay kitabi mudji Tuhan sakahaba' waktu, ma sabab iya na patut hinang labay min si Isa. Subay tukbalan ta pamudji ta ni Tuhan, hati na pamudji paluwas min bo' ta, pagka si Isa iya Panghu' pamanjabutan tabi. ¹⁶ Daa kaipatan bi ngahinang hap ni sehe' bi. Bahagiin bi sigam kaniya' bi bang ma diyōm sigpit sigam, sabab hinang bi salaihi' sali' dalil lalabōtan makasulut atay Tuhan.

¹⁷ Beun bi panohoan manga aa pagnakuraan bi. Maglilla' sadja kaam ma panohoan sigam. 'Nsa' sigam pahali nganjagahan kaam bo' 'nsa' angay-angay iman bi, sabab niya' waktu sigam pabayihu' du ni Tuhan ma'-ma' pasal bayi hinang sigam. Bang kaam ganta' me' ma bissala sigam kiyōgan du sigam nabang kaam. Suga' bang sigam 'nsa' be' bi susa du sigam, bo' 'nsa' niya'

kahapan takallo' bi min tabang sigam.

¹⁸ Daa kaam pahali ngamuan kami tabang ni Tuhan. Makatantu kami in pangatayan kami bōntōl du tudju ni Tuhan, maka 'nsa' niya' tuyu' kami saddi min hinang hap maka kasuddahan hap. ¹⁹ Niya' isab amu' ku junjung ni kaam: nambahayang kaam kono' ni Tuhan bang peen aku makasaut pabing ni kaam.

Panambahayang

²⁰ Pangamuan tabi Tuhan, iya poonan kasanngan, iya bayi mabangun Panghu' tabi si Isa min kamatay na supaya iya 'llum pabing. Si Isa iya dakayo' babantugun ngupiksa' kitabi ma sabab laha' kamatay na bayi pamajatu kapagsulutan iya kakkal ni kasaumulan. Ngipat na iya ma kitabi suku' na, iya pigbahasa sali' bili-bili na. ²¹ Mura-murahan, bang peen kaam piyanyapan uk Tuhan ayi-ayi kalagihan bi supaya hap uk bi ngahinang kahandak na. Mura-murahan isab, bang peen Tuhan ngahinang ayi-ayi kabayaan na ma diyōm pangaddatan bi sabab si Almasi magkawul-piil. Manjari sanglitan tabi si Almasi saumul-umul. Amin.

Bissala katangbusan

²² Manga dawuranakan ku, niya' amu' ku junjung ni kaam: kehun bi lapal sulat ku itu, iya pabe' ku ni kaam supaya hōgōt atay bi. Daa kaam siyumu massa iya sabab 'nsa' du sakit taha'. ²³ Baya' isab aku subay katauhan bi in danakan tabi si Timuti bayi na piluwas min diyōm jil. Bang iya makasaut paitu bo ku du iya paiyu nibawan kaam.

²⁴ Bain bi manga nakura' bi sampay aa suku' Tuhan iyu kamemon in kami itu mabo minsan laa ōhōt bissala kami ma sigam. Manga danakan tabi min lahat Itali itu mabo du isab bissala sigam.

²⁵ Mura-murahan, bang peen kaam kamemon kaniyaan tatabangan uk Tuhan.

Wassalam

Kitab Injil

Sama, Pangutaran: Kitab Injil (New Testament)

copyright © 1994 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Sama, Pangutaran)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022

2151cb29-f3ad-5b77-a81f-9337cdca0c86